



Ε.Πρ. 5.13.01  
Αρ. Εγκυκλίου: 2010/8

6 Ιουλίου 2010

Προς όλο το Φοροθετικό Προσωπικό

**Τόκοι που δεν εκπίπτουν για σκοπούς προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος (άρθρο 11 του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου)**

Η παρούσα εγκύκλιος σκοπό έχει τη διευκρίνιση και ομοιόμορφη εφαρμογή της νομοθεσίας στις περιπτώσεις που επιβάλλεται περιορισμός των τόκων για σκοπούς προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος.

**A. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ**

Το νομικό πλαίσιο που διέπει την αφαίρεση ή όχι τόκων που καταβάλλει η επιχείρηση περιλαμβάνεται στα άρθρα 9(1)(θ), 11(5) και 11(15) του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου 118(I)/2002, όπως τροποποιήθηκε.

- Με βάση το άρθρο 9(1)(θ) του πιο πάνω νόμου «*προς εξεύρεση του φορολογητέου εισοδήματος κάθε προσώπου θα εκπίπτουν όλες οι δαπάνες τις οποίες το πρόσωπο αυτό υπέστη εξολοκλήρου και αποκλειστικά προς κτήση του εισοδήματος. Σ' αυτές περιλαμβάνονται ... οποιοδήποτε ποσό τόκων αναφορικά με την απόκτηση στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση ...*»
- Με βάση το άρθρο 11(5) και 11(15) του πιο πάνω νόμου «*παρά τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου άρθρου, προς εξεύρεση του φορολογητέου εισοδήματος ενός προσώπου δεν εκπίπτουν τα ακόλουθα:*

*(5) δαπάνη ή έξοδο το οποίο δεν αντιπροσωπεύει ποσό που διατέθηκε ή δαπανήθηκε εξολοκλήρου και αποκλειστικά για το σκοπό κτήσης του εισοδήματος ...*

*(15) τόκος που αναλογεί ή λογίζεται ότι αναλογεί στο κόστος αγοράς ιδιωτικού μηχανοκίνητου οχήματος, ανεξάρτητα αν χρησιμοποιείται στην επιχείρηση ή όχι, **και στο** κόστος αγοράς οποιουδήποτε άλλου περιουσιακού στοιχείου που δεν χρησιμοποιείται στην επιχείρηση...» Ο περιορισμός αυτός εφαρμόζεται για περίοδο επτά ετών από την ημερομηνία απόκτησης των στοιχείων αυτών.*

## **B. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ**

### **1. Γενικά**

Με βάση το πιο πάνω νομικό πλαίσιο, οι αρχές που θα πρέπει να διέπουν τον φορολογικό χειρισμό του ποσού των τόκων πληρωτέων, είναι ως εξής:

- α] Οι τόκοι αποτελούν δαπάνη μόνο αν αυτή πραγματοποιήθηκε, δηλαδή έχουν καταβληθεί ή οφείλονται.
- β] Για να γίνει περιορισμός τόκων αναφορικά με περιουσιακά στοιχεία που δεν χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση, θα πρέπει αυτά τα στοιχεία να έχουν κόστος για την επιχείρηση, δηλαδή να έχει άμεσα ή έμμεσα δαπανηθεί ποσό για την απόκτηση αυτών είτε με την άμεση ή έμμεση καταβολή χρηματικού ποσού, είτε με την μορφή πίστωσης ή ακόμη και ανταλλαγής. Περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν δια δωρεάς αγνοούνται για σκοπούς περιορισμού τόκων.
- γ] Περιορισμός τόκων γίνεται ανεξάρτητα αν δεν έχει συναφθεί συγκεκριμένο δάνειο ή οφειλή για την απόκτηση των στοιχείων ενεργητικού για τα οποία γίνεται ο περιορισμός.
- δ] Περιορισμός τόκων γίνεται αν τα συγκεκριμένα στοιχεία ενεργητικού είτε δεν χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση είτε το πρόσωπο που τους καταβάλλει δεν διεξάγει επιχείρηση, όπως ο όρος αυτός ερμηνεύεται στο άρθρο 2 του υπό αναφορά νόμου.
- ε] Ο περιορισμός τόκων σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί το συνολικό ποσό των πληρωτέων τόκων πλέον άλλες συναφείς χρεώσεις (έξοδα σύναψης δανείου, δικαιώματα διαχείρισης δανείου ή παρατραβήγματος κλπ.).
- στ] Ο περιορισμός τόκων σταματά μόνο με την πώληση του περιουσιακού στοιχείου ή την πάροδο επτά ετών από την ημερομηνία απόκτησης του. Σε περίπτωση πώλησης μέρους του περιουσιακού στοιχείου ο περιορισμός τόκων σταματά αναφορικά με το κόστος του μέρους που έχει πωληθεί μόνο.
- ζ] Σε καμία περίπτωση δεν γίνεται αποδεκτή απαίτηση για μη εφαρμογή του περιορισμού τόκων επειδή το κόστος του περιουσιακού στοιχείου καλύφθηκε με το τίμημα πώλησης ή το κέρδος από πώληση άλλου περιουσιακού στοιχείου.
- η] Ο περιορισμός τόκων εφαρμόζεται και σε περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν πριν την 1.1.2003 και για τα οποία δεν εγίνετο περιορισμός τόκων μέχρι την 31.12.2002, σύμφωνα με τις πρόνοιες της εγκυκλίου 1997/4 η οποία καταργήθηκε από 1/1/2003 με την τροποποίηση της νομοθεσίας.
- ι] Ο περιορισμός τόκων εφαρμόζεται αναφορικά με τους συνολικούς πληρωτέους τόκους (με εξαίρεση τους τόκους των δανείων που έγιναν δεκτά ως back to back loans, ως η παράγραφος Β4(ν) πιο κάτω). Σε καμία περίπτωση δεν μειώνεται το ποσό των πληρωτέων τόκων για σκοπούς υπολογισμού του περιορισμού με συμψηφισμό οποιουδήποτε ποσού εισπρακτέων τόκων.

Για σκοπούς πρακτικής εφαρμογής των πιο πάνω θα πρέπει να ακολουθούνται οι πιο κάτω οδηγίες:

## **2. Περιουσιακά στοιχεία για τα οποία εφαρμόζεται ο περιορισμός με βάση το άρθρο 11(15)**

- α] Ιδιωτικό μηχανοκίνητο όχημα, δηλαδή αυτοκίνητο στον τίτλο ιδιοκτησίας του οποίου ως χρήση αναφέρεται η ιδιωτική χρήση, όπως καθορίζεται από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών.
- β] Άλλα περιουσιακά στοιχεία που δεν χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση.

Τέτοια περιουσιακά στοιχεία είναι συνήθως μετοχές σε δημόσιες ή ιδιωτικές εταιρείες (ανεξάρτητα από το ποσοστό συμμετοχής στο μετοχικό τους κεφάλαιο), γη και κτίρια, σκάφη αναψυχής, έργα τέχνης κλπ.

Σχετική με το θέμα αυτό είναι και η εγκύκλιος 2008/3 με ημερομηνία 5.5.2008.

Σημειώνεται ότι οι τίτλοι που αποφέρουν εισόδημα από τόκους όπως χρεόγραφα και ομόλογα, δεν εμπίπτουν στην πιο πάνω κατηγορία και δεν γίνεται περιορισμός τόκων με βάση το άρθρο 11(15). Αν όμως εκδότες των τίτλων είναι συνδεδεμένες εταιρείες, εφαρμόζονται οι πρόνοιες του άρθρου 33 του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου για σκοπούς φορολογίας των εισπρακτέων τόκων.

Σημειώνεται επίσης ότι, αναφορικά με στοιχεία που χρησιμοποιούνται μεν στην επιχείρηση αλλά σε κλάδο δραστηριότητας του οποίου τα εισοδήματα εξαιρούνται από τη φορολογία, εφαρμόζονται οι πρόνοιες της εγκυκλίου 2008/14 και περιορίζονται τόκοι δανείων και άλλων οφειλών που άμεσα ή έμμεσα έχουν χρησιμοποιηθεί στον κλάδο αυτό, καθώς και αναλογία των τόκων που δεν έχουν κατανεμηθεί άμεσα ή έμμεσα σε οποιοδήποτε κλάδο δραστηριότητας.

Οι τόκοι που καταβάλλονται από πρόσωπο που δεν ασκεί οποιαδήποτε επιχείρηση (π.χ. αδρανής εταιρεία, επιχείρηση που τερμάτισε τις δραστηριότητες της) δεν εκπίπτουν επειδή δεν αποτελούν δαπάνη που έγινε εξολοκλήρου και αποκλειστικά για τη κτήση του εισοδήματος.

## **3. Υπολογισμός του περιορισμού τόκων**

- i. Ο περιορισμός τόκων γίνεται εφόσον η επιχείρηση παρουσιάζει πληρωτέους τόκους οι οποίοι αναλογούν **ή λογίζονται ότι αναλογούν** στο συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο.

Επομένως, ο περιορισμός των τόκων γίνεται έστω και αν δεν υπάρχει συγκεκριμένο δάνειο ή άλλη συγκεκριμένη έντοκη οφειλή που να σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με την απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου.

- ii. Το ποσό των τόκων που περιορίζονται είναι το προϊόν του κόστους απόκτησης του σχετικού περιουσιακού στοιχείου, (το κόστος περιλαμβάνει όλα τα έξοδα που κεφαλαιοποιούνται ή όφειλαν να κεφαλαιοποιηθούν εκτός από τόκους) πολλαπλασιαζόμενο με το ποσοστό του κόστους δανεισμού της επιχείρησης (cost of borrowing) το οποίο καθορίζεται όπως πιο κάτω.

iii. **Ποσοστό κόστους δανεισμού (cost of borrowing)**

- [α] Εάν υπάρχει συγκεκριμένο έντοκο δάνειο ή άλλη έντοκη οφειλή τα οποία **τεκμηριωμένα** έχουν χρησιμοποιηθεί για την απόκτηση του σχετικού περιουσιακού στοιχείου και το δάνειο ή η οφειλή καλύπτει πλήρως το κόστος του περιουσιακού στοιχείου, μπορεί να γίνει αποδεκτό το επιτόκιο (πλέον τα σχετικά έξοδα) του δανείου ή οφειλής.

Σε περίπτωση που το δάνειο ή μέρος του εξοφλείται πριν την πάροδο επτά ετών, αναφορικά με το μέρος του κόστους που αναλογεί στο μέρος του δανείου που έχει εξοφληθεί, εφαρμόζονται οι πρόνοιες της παραγράφου β πιο κάτω εκτός και αν το πρώτο δάνειο **τεκμηριωμένα** αντικαταστάθηκε από άλλο συγκεκριμένο δάνειο.

Σε περίπτωση που το δάνειο καλύπτει μόνο μέρος του κόστους, τα πιο πάνω εφαρμόζονται μόνο στο μέρος του κόστους που καλύπτεται από το συγκεκριμένο δάνειο, ενώ για το υπόλοιπο του κόστους, εφαρμόζονται οι πρόνοιες της παραγράφου β πιο κάτω.

- [β] Εάν δεν υπάρχει συγκεκριμένο δάνειο ή άλλη έντοκη οφειλή που τεκμηριώνεται ότι έγινε άμεσα για την απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου (ως η παράγραφος α πιο πάνω), ως ποσοστό του κόστους δανεισμού θεωρείται ο σταθμισμένος μέσος όρος των επιτοκίων που επιβαρύνεται η εταιρεία πάνω στα δάνεια και άλλες έντοκες οφειλές της. Στον υπολογισμό του σταθμισμένου μέσου όρου μπορούν να περιληφθούν και άτοκα δάνεια που έλαβε η επιχείρηση νοουμένου ότι δεν έχουν ληφθεί υπόψη για σκοπούς εξαιρέσεως από τον περιορισμό τόκων σύμφωνα με την παράγραφο 4 πιο κάτω.  
Σημειώνεται ότι, ο σταθμισμένος μέσος όρος μπορεί για πρακτικούς σκοπούς να υπολογιστεί κατά προσέγγιση και δεν είναι απαραίτητο να υπολογιστεί με απόλυτη ακρίβεια.

[γ] Τονίζεται ότι, στον υπολογισμό του ποσοστού του κόστους δανεισμού πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πέραν του επιτοκίου και διάφορα άλλα έξοδα που επιβάλλονται από τις τράπεζες ή άλλους οργανισμούς και αποτελούν μέρος του κόστους δανεισμού, εκτός και αν αυτά έχουν περιοριστεί με βάση άλλη πρόνοια της νομοθεσίας ή άλλων εγκυκλίων.

**4. Εξαιρέσεις από τον περιορισμό τόκων με βάση το άρθρο 11(15)**

- i. Απόκτηση μετοχών ή άλλων περιουσιακών στοιχείων, εκτός μηχανοκίνητων οχημάτων ιδιωτικής χρήσης, από εταιρεία χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε ποσού, μέσω της έκδοσης δικών της μετοχών ως αντάλλαγμα (π.χ. share for share exchange).

Νοείται ότι δεν θα πραγματοποιείται μείωση κεφαλαίου πριν την πάροδο επτά χρόνων ενόσω το περιουσιακό στοιχείο εξακολουθεί να κρατείται, διαφορετικά θα εφαρμόζεται ο περιορισμός από την ημερομηνία μείωσης του κεφαλαίου στο ύψος της σχετικής μείωσης.

- ii. Απόκτηση μετοχών ή άλλων περιουσιακών στοιχείων, εκτός μηχανοκίνητων οχημάτων ιδιωτικής χρήσης, με τη χρήση του προϊόντος έκδοσης μετοχικού

κεφαλαίου, νοουμένου ότι **τεκμηριώνεται πλήρως** ότι τα περιουσιακά στοιχεία αποκτήθηκαν με τη χρήση του νέου κεφαλαίου και νοουμένου ότι η απόκτηση και πληρωμή των στοιχείων αυτών θα γίνει εντός 6 μηνών από την ημερομηνία έκδοσης του μετοχικού κεφαλαίου.

Νοείται ότι, δεν θα πραγματοποιείται μείωση κεφαλαίου πριν την πάροδο επτά ετών, ενόσω το περιουσιακό στοιχείο εξακολουθεί να κρατείται, διαφορετικά θα εφαρμόζεται ο περιορισμός από την ημερομηνία μείωσης του κεφαλαίου με μέγιστο ποσό το ύψος της σχετικής μείωσης.

- iii. Απόκτηση μετοχών ή άλλων περιουσιακών στοιχείων, εκτός μηχανοκίνητων οχημάτων ιδιωτικής χρήσης, με την χρήση **άτοκου** δανείου το οποίο λαμβάνει η επιχείρηση από συνδεδεμένο πρόσωπο ειδικά για το σκοπό αυτό, νοουμένου ότι **τεκμηριώνεται** πλήρως ότι τα περιουσιακά στοιχεία αποκτήθηκαν με τη χρήση του άτοκου δανείου και νοουμένου ότι η απόκτηση και πληρωμή των στοιχείων αυτών γίνεται εντός 6 μηνών από την ημερομηνία λήψης του άτοκου δανείου.

Νοείται ότι, το άτοκο δάνειο δεν εξοφλείται για όσο χρόνο κρατούνται οι μετοχές ή άλλα περιουσιακά στοιχεία, πριν την πάροδο επτά ετών από την ημερομηνία απόκτησης τους, διαφορετικά θα εφαρμόζεται ο περιορισμός από την ημερομηνία εξόφλησης μέρους ή όλου του δανείου στο ύψος του δανείου που έχει εξοφληθεί.

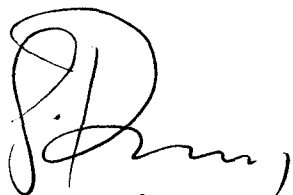
- iv. Απόκτηση μετοχών ή άλλων περιουσιακών στοιχείων, εκτός μηχανοκίνητων οχημάτων ιδιωτικής χρήσης, κατά τη διάρκεια του έτους χρησιμοποιώντας ίδια κεφάλαια (εκδοθέν κεφάλαιο και αποθεματικά), όταν κατά την ημερομηνία απόκτησης και εντός της περιόδου έξι μηνών από την απόκτηση των μετοχών ή άλλων περιουσιακών στοιχείων η εταιρεία **δεν έχει ούτε δημιουργεί οποιαδήποτε υποχρέωση είτε έντοκη είτε άτοκη.**

Νοείται ότι, δεν θα πραγματοποιείται μείωση κεφαλαίου ή πληρωμή μερίσματος πριν την πάροδο επτά ετών, ενόσω το περιουσιακό στοιχείο εξακολουθεί να κρατείται, διαφορετικά θα εφαρμόζεται ο περιορισμός από την ημερομηνία μείωσης του κεφαλαίου/πληρωμής μερίσματος με μέγιστο ποσό το ύψος της σχετικής μείωσης/πληρωμής.

- v. Στις περιπτώσεις ύπαρξης δανείων back to back, είτε μεταξύ συνδεδεμένων εταιρειών είτε μεταξύ της εταιρείας και τρίτων και νοουμένου ότι **τεκμηριώνεται πλήρως** ότι πρόκειται για δάνεια back to back, δεν θα εφαρμόζεται ο περιορισμός τόκων αναφορικά με τους πληρωτέους τόκους των δανείων αυτών. Η περίοδος μεταξύ της λήψης και της παραχώρησης των δανείων δεν πρέπει να υπερβαίνει τους έξι μήνες, εκτός και αν δοθεί η συγκατάθεση του Διευθυντή σε περιπτώσεις όπου ειδικές περιστάσεις το δικαιολογούν.

Τονίζεται όμως ότι, σε περίπτωση που ληφθεί δάνειο στα πλαίσια δανειοδότησης back to back και η παραχώρηση του αντίστοιχου δανείου δεν γίνει άμεσα και εξαιτίας της καθυστέρησης αυτής προκύπτει ζημιά στην επιχείρηση κατά την περίοδο της καθυστέρησης (π.χ. πληρωτέο επιτόκιο πάνω στο δάνειο 6% και εισπρακτέο επιτόκιο σε κατάθεση 2%) η ζημιά αυτή δεν θα αφαιρείται, διαφορετικά τα δάνεια δεν θα θεωρούνται back to back.

Η παρούσα εγκύκλιος εφαρμόζεται από το φορολογικό έτος 2003 και εντεύθεν. Σε καμία περίπτωση δεν θα ανοιχθούν υποθέσεις που έχουν εξεταστεί και διευθετηθεί και για τις οποίες δεν εκκρεμεί εμπρόθεσμη ένσταση.



(Γ. Πούφος)  
Διευθυντής  
Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων

Κοιν.:

1. Γενική Ελέγκτρια της Δημοκρατίας
2. Επίτροπο Διοικήσεως
3. Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Οικονομικών
4. Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας
5. Πρόεδρο Εφοριακού Συμβουλίου
6. Σύνδεσμο Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ)
7. Σύνδεσμο Εγκεκριμένων Λογιστών Αμερικής (CPA)
8. Σύνδεσμο Πτυχιούχων Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου
9. The Institute of Financial Accountants
10. Σύνδεσμο Ανεξάρτητων Λογιστών
11. Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο